

5. MEKTUP

٥- ﴿ الْمَكْتُوبُ الْخَامِسُ: إِلَى السَّيِّدِ الْمِيرِ مُحَمَّدٍ نِعْمَانَ فِي بَيَانِ بَعْضِ الْأَحْوَالِ وَالْأَذْوَاقِ الْخَاصَّةِ بِحَضْرَةِ شَيْخِنَا مَدَّ ظِلُّهُ الْعَالِي ﴾

الْحَمْدُ لِلَّهِ وَسَلَامٌ عَلَى عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَى لَا يَخْفَى أَنَّهُ مَا لَمْ تَجَلَّ عَنَّا يَهُ اللَّهُ سُبْحَانَهُ بَعْنَانِيَّتِهِ تَعَالَى بِصُورَةٍ جَلَالِهِ وَغَضَبِهِ تَعَالَى وَلَمْ أَكُنْ مَحْبُوسًا فِي قَفْصِ السَّجْنِ لَمْ أَنْخَلِصْ مِنْ مَضِيقِ الْإِيمَانِ الشُّهُودِيِّ بِالْكُلِّيَّةِ وَلَمْ أَخْرُجْ مِنْ سُكِّ ظِلَالِ الْخَيَالِ وَالْمَثَالِ بِالنِّمَالِ وَلَمْ أَتَبَخَّرْ فِي طَرِيقِ الْإِيمَانِ الْغَنِيِّ مُطْلَقِ الْعِنَانِ وَلَمْ أَتَحَوَّلْ مِنَ الْحُضُورِ إِلَى الْغَيْبِ وَمِنَ الْعَيْنِ إِلَى الْعِلْمِ وَمِنَ الشُّهُودِ إِلَى الْإِسْتِدْلَالِ عَلَى وَجْهِهِ وَلَمْ أَجِدْ مَحَاسِنَ الْآخِرِينَ غُيُوبًا وَعُيُوبَهُمْ مَحَاسِنَ بِالذَّوْقِ الْكَامِلِ وَالْوُجْدَانِ الصَّادِقِ وَلَمْ أَذُقْ زُلَالَ الدُّلِّ وَالْإِنْكَسَارِ وَلَذَائِدَ مُرِّي الْحَقَارَةِ وَالْفَضِيحَةِ وَالْإِفْتِقَارِ وَلَمْ أَحْتَظَّ مِنْ جَمَالِ طَعْنِ الْخَلْقِ وَمَلَامَتِهِمْ وَلَمْ أَلْتَذَّ بِحُسْنِ بِلَاءِ النَّاسِ وَجَفَائِهِمْ وَلَمْ أَتْرُكِ الْإِرَادَةَ وَالْإِخْتِيَارَ بِالْكُلِّيَّةِ كَانْنَا كَالْمَيْتِ بَيْنَ يَدَيِ الْغَمَالِ وَلَمْ أَقْطَعْ حَبَالَ التَّعَلُّقَاتِ الْآفَاقِيَّةِ وَالْأَنْفُسِيَّةِ عَلَى وَجْهِ النِّمَامِ وَالْكَمَالِ وَلَمْ أَحْزْ حَقِيقَةَ التَّضَرُّعِ وَالْإِلْتِجَاءِ وَالْإِنَابَةِ وَالْإِسْتِغْفَارِ وَالذُّلِّ وَالْإِنْكَسَارِ وَلَمْ أُشَاهِدْ قِسْطَاسَ اسْتِغْنَاءِ الْحَقِّ سُبْحَانَهُ الرَّفِيعِ الْمُنْزَلَةِ الْمُحْفُوفِ بِسُرَادِقَاتِ الْعِظَمَةِ وَالْكَبَرِيَاءِ وَلَمْ أَعْتَقِدْ نَفْسِي عَبْدًا حَقِيرًا ذَلِيلًا عَدِيمَ الْإِعْتِبَارِ الْعَارِي عَنْ الْخَاصِيَّةِ مَفْقُودَ الْإِقْتِدَارِ كَامِلَ الْإِحْتِيَاجِ وَالْإِفْتِقَارِ "وَمَا أُبْرئُ نَفْسِي إِنْ النَّفْسَ لَأَمَارَةً بِالسُّوءِ إِلَّا مَا رَحِمَ رَبِّي" فَلَوْ لَمْ يَكُنْ تَوَاتُرُ الْفُيُوضِ وَالْوَارِدَاتِ إِلَهِيَّةِ جَلَّ سُلْطَانُهُ وَتَوَلَّى عَطِيَّاتِهِ وَأَنْعَامَاتِهِ الْإِلَهِيَّةِ فِي دَارِ الْمِحْنَةِ هَذِهِ شَامِلًا لِحَالِ هَذَا الْعَبْدِ الْمَكْسُورِ الْبَالِ كَادَتِ الْمُعَامَلَةُ تَنْجُرُّ إِلَى الْيَأْسِ وَأَوْشَكَ حَبْلُ الرَّجَاءِ أَنْ يَنْقَطِعَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَافَانِي فِي عَيْنِ الْبِلَاءِ وَكَرَّمَنِي فِي نَفْسِ الْحَقَاءِ وَأَحْسَنَ لِي فِي حَالَةِ الْعِنَاءِ وَوَفَّقَنِي عَلَى الشُّكْرِ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَجَعَلَنِي مِنْ مُتَابِعِي الْأَنْبِيَاءِ وَمِنْ مُقْتَفِي آثَارِ الْأَوَّلِيَاءِ وَمِنْ مُحِبِّي الْعُلَمَاءِ وَالصُّلَحَاءِ صَلَوَاتُ اللَّهِ سُبْحَانَهُ وَتَسْلِيمَاتُهُ عَلَى الْأَنْبِيَاءِ أَوَّلًا وَعَلَى مُصَدِّقِهِمْ ثَانِيًا.

﴿ TÜRKÇE ANLAMI ﴾

Seyyid Mir Muhammed Numan'a gönderilmiştir. İmam-ı Rabbanî'nin yaşadığı bazı özel haller ve manevi zevkler hakkındadır.

Allah'a hamd, peygamberlerine selam olsun. Hapishaneye girip Allah'ın gazap ve celal sıfatlarının tecellisiyle şereflenmeden önce şühûdî imanın darlığından tamamen kurtulabilmiş, hayal ve sembollerin gölgelerinden tam olarak kendimi alabilmiş değildim. O dönemde henüz tam olarak gaybî imana erebilmiş, huzur halinden gayp haline, aynel-yakinden ilme'l-yakine ve müşahededen istidlale geçebilmiş değildim.

Bu dönemde tam olarak başkalarının güzelliklerini kusur, kusurlarını güzellik olarak göremiyordum. Henüz tam anlamıyla tevazu ve boyun büküklüğü halini yaşamıyorum, muhtaçlık duygusunu kalbimin derinliklerinde hissedemiyordum. İnsanlardan gördüğüm sözlü ya da fiili eziyetler karşısında memnuniyet duyup gassalin elindeki ölü misali irademi kökten Allah'a teslim edemiyordum. Afakî ve enfüsî alakalardan tam olarak kurtulamıyor; tazarru, iltica, inabe, istiğfar, mezellet ve boyun büküklüğü hallerinin özünü idrak edemiyordum. Yine o dönemde şanı yüce Allah'ın eşyaya olan ihtiyaçsızlığının ölçüsünü tam kavrayamamış ve kendimi tam olarak alçak ve miskin bir kul gibi görememiştim.

“(Bununla beraber) *nefsimi temize çıkarmıyorum. Çünkü nefis aşırı şekilde kötülüğü emreder; Rabbim acıyıp korumuş başka. Şüphesiz Rabbim çok bağışlayan, pek esirgeyendir.*”¹⁵⁵

Eğer hapishanede ilahi feyizler ve ihsanlar imdadıma yetişmeseydi kendimden ümidi kesecek ve karamsarlığa kapılacaktım. Beni bela içinde afiyete kavuşturan, eziyet içinde bana ikramda bulunan, zorluk sırasında benden ihsanını esirgemeyen ve sevinç ve üzüntü hallerinde beni kendisine şükretmeye muvaffak kılan Allah'a hamd olsun. Beni peygamberlerin ve velilerin takipçisi ve alim ve salih kimselerin düşkünü kılan Allah'a bir kez daha hamd olsun.

Allah'ın salat ve selamı önce peygamberlerin sonra onlara inanan kimselerin üzerine olsun...

وَلَمْ alakaların iplerini (Nasıl?) وَالتَّمَامِ عَلَى Tamamen ve büsbütün bir şekilde
وَالْإِنَابَةِ سِغِينَا وَالتَّضَرُّعِ وَالتَّجَرُّعِ Sığınma ve yalvarmanın (Neyi?)
وَالْإِسْتِغْفَارِ Tövbe ve istiğfarın (Neyi?) وَالدُّلِّ وَالْإِنْكَسَارِ Zillet ve boyun büküklüğünün hakikatini
وَلَمْ أَشَاهِدَ Allah'ın مُسْتَغْنَىٰ عَنْهُ سُبْحَانَهُ (Neyi?) Ve müşahade etmemiştim
الْمَحْفُوفِ بِسُرَادِقَاتِ الْعِظَمَةِ Ki menzilesi yüksek (Neyi?) الرِّفْعِ الْمُنْزَلِ
وَلَمْ أَتَقَدَّرْ نَفْسِي Azamet ve kibriya perdeleriyle çevrilmiştir (Neyi?)
الْعَارِيَّ لَيْبَارِيٍّ عَالِمٍ الْإِعْتِبَارِ Zelil hakir bir kul (Nasıl?) ذَلِيلًا
كَامِلِ الْاِحْتِيَاجِ وَالْاِفْتِقَارِ İktidarı olmayan (Neyi?) الْاِقْتِدَارِ الْاِفْتِقَارِ
وَمَا أُرَىٰ نَفْسِي Son derece fakir ve muhtaç olarak (nefsimi görmemişim)
تَمِيزَةً لَا تَمِيزُ الْاِنْفِاسَ لَمْ تَمِيزْ بِالْاِسْرَاءِ Çünkü nefis aşırı şekilde kötülüğü emre-
der EĞER OLMASAYDI (Neyi?) فَلَوْ لَمْ يَكُنْ Rabbimin merhamet ettiği müstesna
حَلَّ سُلْطَانُهُ Feyiz ve ilahi varidatin peş peşe gelişi (Neyi?) تَوَاتُرُ الْفَيُوضِ وَالْوَارِدَاتِ الْإِلَهِيَّةِ
Onun saltanatı yücedir (Neyi?) وَالْعَامَاتِ الْاَلَامُتْنَاهِيَّةِ
بَاهْشِشَلَرİNİN DEVAMLILIĞI (Neyi?) فِي دَارِ الْمِحْنَةِ Bu sıkıntı evinde (Neyi?)
كَادَتْ الْمُعَامَلَةُ تَنْجُرُ Aklı dağılmış bu kulun haline şamil (Neyi?) لِحَالِ هَذَا الْعَبْدِ الْمَكْسُورِ الْبَالِ
Neredeyse iş varacaktı (Neyi?) الْاِلْيَاسِ Ümitsizliğe (Neyi?) وَوُشِكَ حَبْلُ الرَّجَاءِ
Ki bana afiyet (Neyi?) الَّذِي عَافَانِي Allah'a hamd olsun (Neyi?) كَوَافَقَ الْاِحْسَانَ
Ve cefa içinde bana (Neyi?) وَكَرَّمَنِي فِي نَفْسِ الْاِحْسَانِ Belanın içinde (Neyi?) فِي عَيْنِ الْبَلَاءِ
Ve iffetini (Neyi?) وَوَفَّقَنِي عَلَى الشُّكْرِ Zahmet anında bana (Neyi?) وَاحْسَنَ لِي فِي حَالَةِ الْعِنَاءِ
Beni şükre muvafık kıldı (Neyi?) فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ Sevinçte ve sıkıntıda (Neyi?)
Ve evliyanın (Neyi?) وَمِنْ مُتَتَابِعِي الْاَوْلِيَاءِ İhtilâfından (Neyi?) وَمِنْ مُتَتَابِعِي الْاَوْلِيَاءِ
Yolunu takip edenlerden (Neyi?) وَالصُّلَحَاءِ الْعُلَمَاءِ Ve alim ve salihleri sevenlerden
Evvela (Neyi?) عَلَى الْاَوْلِيَاءِ اَوَّلًا Allah'ın salat-u selamları (Neyi?) سَلَامَاتُ اللَّهِ سُبْحَانَهُ وَسَلَامَاتُهُ
peygamberlere (Neyi?) وَاعْلَى مُصَدِّقِهِمْ Sonra da onları tasdik edenlere olsun...